

Kasım Mehmedođlu Anlatıyor

Anlatan: Kasım Mehmedođlu
Yazan: Süreyya Haydarova

Ben Kasım Mehmedođlu.
1935 yılında Ahıska'nın Adıgön ilçesine bağlı Kaxaret köyünde dünyaya geldim. Dokuz yaşıma kadar orada yaşadım.

Dođduđum bu yer, bağlarıyla meşhur olan yemyeşil bir köydü. Bağlarında her çeşit meyve ağacı vardı. Kobliyan Çayı köyümüzden geçiyordu. Bu çay, köyümüze ayrı bir güzellik veriyordu. Zalim Stalin, bizi ata topraklarımızdan sürene kadar bu güzel vatandan ayrılacağım hiç aklıma gelmemiştir.

Biz bu vatanda çok güzel yaşıyorduk. Evimiz, malımız mülkümüz vardı. Her şeye sahiptik çok şükür. Babam çiftlik müdürüydü, aynı zamanda ekip başı görevini de yapıyordu.

1944 yılının 14 Kasım gecesinde askerler ellerinde silâhlarla bütün evleri tek tek gezip, herkesin çok acele toplanmasını, evleri boşaltmasını söylediler. Yanımıza fazla bir şey alamadık. Giyeceklerimizi, yiyeceklerimizi aldık. Yiyeceklerimiz ancak birkaç gün yetecek kadardı. Babam yaylaya gitmişti. Askerler bizi meydana topladı. Yayladan dönen babamı da evine bile uğratmadan doğru oraya getirdiler.

Bizleri Amerikan arabalarına bindirdiler. Her arabaya 6-7 aileyi yerleştirip demiryoluna götürdüler. Orada bizleri hayvan vagonlarına doldurdular. Vagonlar tıklım tıklımdı. O vagonlara hayvanları bile koymaya insan acırdı ama bizi oraya dolduranlar ne yazık ki bizlere acımadı. Dışarıdan vagonları sıkıca kapattılar ve böylece bizi ölüm yolculuğuna sürdüler.

Hava çok soğuktu. Ne sıcak giyecek ne yorgan, hiçbir şey yoktu. Tipi estikçe vagonların aralıklarından içeriye kar giriyordu. Kimileri soğuktan donuyor, kimileri de açlık, susuzluktan ölüyordu. Aralıklarla

istasyonlarda tren duruyordu. Vagonların kapılarını dışarıdan askerler açıp içeriye giriyor, ölüleri sürükleyerek dışarı atıyorlardı. Sonra yine kapıları kapatıyorlardı. İçeriden çıkan olmadığı gibi giren de olmuyordu. Ara sıra çok az miktarda yiyecek veriyorlardı, bununla kimsenin karnı doymuyordu. Yaşlılar, kadınlar, erkekler ve çocuklar hepsi bir aradaydı. Perişan insanlar şahsı ihtiyaçlarını bile gideremiyorlardı.

Bu ölüm yolculuğu, haftalarca sürdü. Sonra halkımızı nasıl ki bir avuç tahılı tarlaya serpersin ya aynen o şekilde, Özbekistan, Kazakistan ve Kırgızistan'a dağıttılar. Halkımız akrabalarından, tanıdıklarından

uzak, darmadağınık bir şekilde ayrı düştü. Askeri kamp rejimine tabi tutulduğumuz için kaybettiğimiz yakınlarımızı başka köylere gidip bulma şansımız da yoktu.

Bizi, bir kış günü, yıkılmış viran olmuş evlere yerleştirdiler. Ekmek olmadığı için atlara, ineklere yedirilen arpayı yiyorduk. İnsanlar yoncayı pişirip yiyorlardı. Yedikten sonra da karınları şişiyor, patlıyordu. Her şeye rağmen yine hayata tutunduk, oralarda hayatımızı sürdürdük.

Bizim ailemiz, Özbekistan'ın Semerkant şehrindeydi. Babam hastalanıp orada vefat etti, daha sonra annem de vefat etti. Ben, ağabeyim ve iki kız kardeşim kimsesiz kaldık. Dayım Ahmet, Özbekistan'ın Kuvasay şehrinde yaşıyordu. Kendisi askerde iyi bir görevde bulunmuş olduğundan bizi ararken fazla zorluk çekmemiş, engel olmamışlar. Bu araştırmalar sonucunda Ahmet dayım bizi buldu ve biz yetim kardeşleri Kuvasay şehrine götürdü. Böylece orada yaşamaya başladık. Ahmet dayım, iki kız kardeşimi çocuk yuvasına verdi. Çünkü onlara bakacak kimse yoktu. Ben de daha küçüktüm. On bir yaşındaydım, beni neden çocuk yuvasına vermedi, bunu bilmiyo-

rum. Çok zor günler yaşadım. Nerde karnımı doyurduğum, nerde uyuduğum belli değildi.

Sürgünde çocukluğumda açlık yaşadım. Çocuk Yuvasında kalan iki kız kardeşim, kendilerine verilen yemeğin birini bölüşür, diğerini bana saklardı. Yemek saatine doğru ziyaretlerine gider, sakladıkları yemeği alırdım. Ne yazık ki benim gibi sahipsiz birçok insan vardı.

Daha sonra işe girdim. İşe girdikten sonra hayatım biraz düzene girdi. Kimsem olmadığı için yurttan yaşamaya başladım. İşte böyle günlerim geçirdi...

Günler geçiyordu. Zaman geldi, evlendim. Allah'ın verdiği şükür, on bir çocuğum oldu. On bir çocuktan ikisi öldü, dokuzu hayatta kaldı. Aile kurduktan sonra aile fertlerimin bir şeyde ihtiyaçları olmasın diye daha da çok çalışmaya başladım. Çocuklarımla kimisini okuttum kimisini okutmadım.

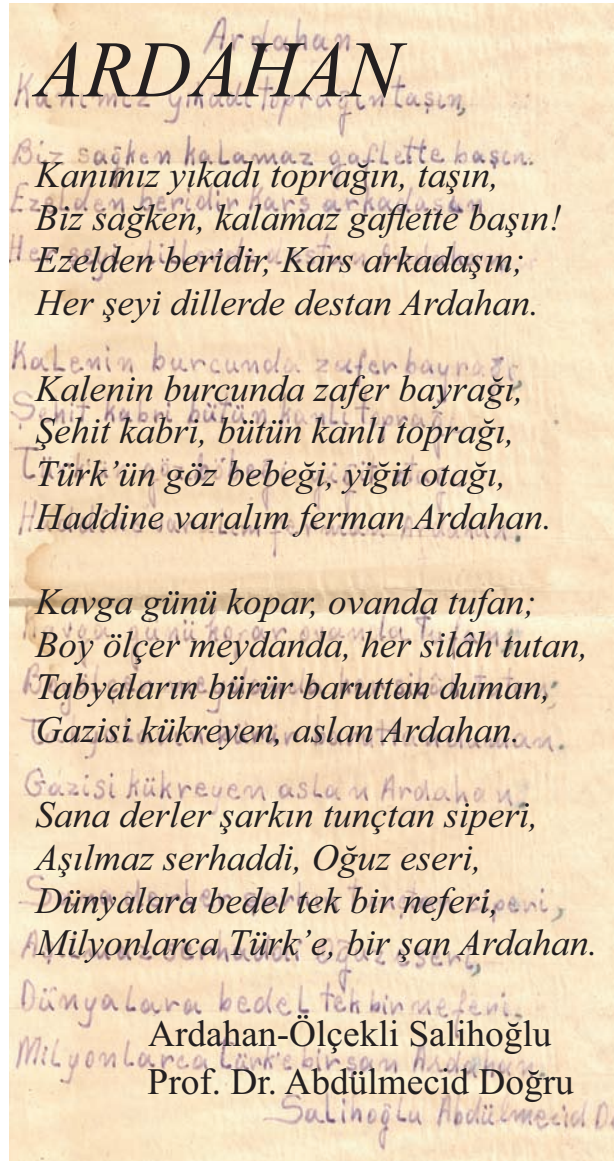
Tam güzel günler yaşamaya başlamıştık ki ikinci sürgün başımıza geldi. 1989 yılının 24 Mayıs günü Özbekistan'ın Fergana vadisinde Özbek gençleri Ahıska Türklerinin oturduğu mahallelere saldırdılar. Bu hadise başlayınca, 24 saat içinde Özbekistan'ı terk etmemizi söylediler. Kardeş dediğimiz bu insanlar, evlerimizi yakıp yıktılar, eşyamızı yağmaladılar; en kötüsü de cana kıydılar.

Bu olaylardan dolayı halkımız göç etmek zorunda kaldı. Bizi otobüslere bindirip askeri talimgâha götürdüler. Otobüsteyken zavallı halkımıza serseriler taşlarla saldırmaya devam ediyorlardı. Talimgâhta bizim için çadırlar kuruldu, her aileye yüzer ruble para verildi. Orda olduğumuz sürece askerler bizi korudu.

17 gün sonra bizleri askerî havalimanına götürdüler. Hepimizi tek tek aradılar, kontrol ettiler. O günlerde ben kendimde bir şey bulamıyordum, askerler ne bulacaktı; bunu anlayamıyorum! Bizi askerî uçaklara bindirdiler. Uçaklar doluydu. Uçakta lavabo olmadığı için yolculuk çok berbat geçti. Uçaktan iner inmez bizi otobüslere bindirdiler. Bu otobüsler, halkımızı 200, 300 hatta 500 km uzaklıktaki köylere dağıttı. Halk yine darmadağın oldu. Bazıları oralarda kalıp hayata devam ettiler. Bazıları da başka yerlere göç etiler.

Halkımızın çoğu bize kollarını açan Türkiye'mize yerleşiyor. Bu sebeple Türkiye'ye ebediyen müteşekkirimiz.

Doğduğumuz vatan kaldı ellere,
Habersiz halkımız döküldü yollara,
Felek bizleri düşürdü dillere...
O güzel vatandan ne kaldı bize?
Sadece unutulmaz hatıralar...
Öksüz halkımızın çektiği zulümler, acılar kaldı

16 Mart 1921
Bugünkü Gürcistan ve
Ermenistan sınırının çizildiği
Türkiye-Sovyetler Birliği
Dostluk Antlaşması;
TBMM'de müzakeresi ve
Batum Mebuslarının tavrı.
Bahar sayımızda okuyunuz!

